

TAZ #2012

JURYVERSLAG JONG THEATER

JURYVERSLAG UITREIKING TAZ-KBC JONGTHEATERPRIJS 2012

De afgelopen week hebben wij ons als jury van het Jong Theater Werk gevoeld als kinderen in een snoepwinkel. De kwaliteit was indrukwekkend hoog en continu, de selectie droeg een zelden geziene diversiteit uit. Monologen, dansvoorstellingen, kindertheater, performance, installaties en locatievoorstellingen: telkens weer zagen we makers die het gevecht aangingen op zoek naar iets bijzonders. En bovendien opvallend: heel veel makers en collectieven bleven verder sleutelen aan wat ze hadden gemaakt, ook tijdens hun speelreeks, zeven dagen lang. Een overwinning op zich, zeker ook voor het festival: om met zoveel nieuw talent tegelijk een marathon te lopen, een lange reeks neer te zetten en vervolgens niet op rozen te gaan rusten, maar integendeel je 'gore rotbest' te blijven doen om er door weer en wind het beste van te blijven maken. Beste makers, kunstenaars, creators en spelers van jong werk geen obligatoir "iedereen heeft het goedgegaan" maar een welgemeende proficiat. Jullie werk stemt sowieso hongerig, nieuwsgierig en benieuwd naar meer. En dat doet ons deugd.

Daarom, en los van wat wij als jury uiteindelijk hebben besloten, willen wij ook een aanbod doen. Ten eerste hebben we er expliciet voor gekozen om het volledige juryverslag te publiceren en aan het eind van dit toch wel grote moment ook aan iedereen mee te geven. Ten tweede bieden wij aan vanavond, of later, voor alle makers van jong werk die dat zelf graag willen, met ons of een van ons het gesprek aan te gaan, voor onze expertise, ons

netwerk, jouw vragen, voor wat dan ook waarmee we je kunnen helpen. Ik geef alvast het goede voorbeeld, mijn nummer is 0496 725 788 en de nummers van de andere juryleden krijgen jullie straks persoonlijk. Maak er gebruik van.

Maar.

Aan ons dus de eer en ook het bitterzoet genoeg om uit al die voorstellingen een laureaat te kiezen. Of erger nog: twee laureaten. En we waren met vijf. Vijf totaal verschillende lieve mensen.

Laat duizend bloemen bloeien! Is dan je eerste impuls, maar eerste impulsen zijn zelden ook echt een goed idee. We hebben als jury vanochtend bijgevolg lang gesproken over de criteria. Daarbij was een ding van meet af aan heel duidelijk: we zouden niet op zoek gaan naar een bepaald genre, of een bepaalde stijl of een bepaald statement vanuit de jury. Ook zochten we niet naar de voorstelling die zogenaamd de beste, de meest afgewerkte, de best geacteerdde of de mooiste zou zijn. Niet omdat dat allemaal niet belangrijk is, maar wel omdat we het laureaatschap zien als een stimulans, een duw in de richting van een volgende stap, en dit puur gebaseerd op artistieke kwaliteit. Dus waren we tijdens de discussies vooral daarnaar benieuwd: wat is de volgende stap, welke maker of groep zouden wij graag terugzien volgend jaar, of het jaar daarna, met nieuw werk, met een volgende project.

De meningen daarover, dat mag u gerust weten, waren bij vlagen behoorlijk verdeeld. Er is met dingen gegooid, ja er zijn tranen gevloeid ja en af en toe had iemand even een time out nodig. Gelukkig maar, het bevestigt alleen maar het feit dat we veel werk hebben gezien dat we de

moeite meer dan waard vinden. Uiteindelijk bleven echter drie namen steeds weer en ook steeds hardnekkiger terugkomen.

Rebekka de Wit bracht met *Hoe dit het verhaal werd* een monoloog die een bijzonder geestige en slimme vertaling is van haar fascinatie voor de onvermoeibare mediatisering van onze werkelijkheid en de manier waarop we ons daartoe kunnen verhouden. Een nieuwe thematiek is dat natuurlijk niet, al blijft het onderwerp wel actueel en urgent. Precies die urgentie is enorm voelbaar, in een spel dat tegelijk ernstig en ontwapenend is, al is de theatrale vertaling daarvan niet altijd even overtuigend. Toch levert het een wondermooie en messcherpe monoloog op die zowel power als kwetsbaarheid uitstraalt.

Giulio d'Anna maakte een bijwijlen gruwelijk intiem dansduet waarvan in elk geval de titel niets aan duidelijkheid te wensen overlaat. *Parkin'son* gaat over een ziekte die we allemaal denken te kennen, tot we er vroeg of laat echt mee geconfronteerd worden. Maar *Parkin'son* gaat ook – en misschien zelfs vooral – over de universeel herkenbare krachtmeting tussen een jonge dertiger en zijn vader. Een schaamteloos ontroerende dansvoorstelling, die dramaturgisch soms iets te weinig haar evenwicht vond.

Hof Van Eede vroeg zich af waar het met de wereld naar toe gaat. Diderot was hun startpunt, maar het resultaat is vooral een voorstelling waarin het vallen en weer opstaan, het naïeve en het relatieve, het durven spreken en dan toch weer zwijgen een duivels mooi duet aangaan met elkaar. *Waar het met de wereld naartoe gaat, daar gaan wij naartoe* is een verbijsterend intelligente ode aan de heerlijkheid van het twijfelen. Daar kan geen epigonendiscussie tegenop. Desalniettemin kijken we uit naar een verdere stap.

Uit dit drietal moesten wij dus twee laureaten kiezen, die we het mooie ondersteunende bedrag van telkens 7.500 euro mogen toebedelen. Beste laureaten, wie je ook bent en voor iedereen gaat roepen, gillen en applaudiseren: doe vooral waar je zin in hebt en waar je hart naartoe gaat en laat je door niets of niemand tegenhouden. En voor alle andere makers van jong werk 2012: voor jullie

geldt hetzelfde. Maak er vanavond een mooi feest van met zijn allen. Wij zetten onze telefoon alvast aan. Getekend: Lucas De Man, Simone Hogendijk, Patrick Allegaert, Tuur Devens en Tom Rummens. En niet te vergeten onze stagiair Bert.

De laureaten van 2012 zijn: Hof Van Eede met *Waar het met de wereld naartoe gaat, daar gaan wij naartoe* en Rebekka de Wit met *Hoe dit het verhaal werd*.

JURYRAPPORT NIET-LAUREATEN THEATER AAN ZEE 2012

Urland bracht met *House on Mars: Pixel Rave* een voorstelling als een ufo. Met bijzonder veel lef en branie vertelden zij hun verhaal, een science fiction voorstelling waarin alles, ondanks alles, nog steeds de welbekende Griekse proporties aanneemt. De muziek werkte daarbij bijzonder goed. Talent verzekerd, al vragen wij ons af of zonder de doorgedreven parodie en met een beter uitgewerkte dramaturgie de inhoud niet sterker was geweest.

Het **Huis van Afgevaardigden** vertaalde met *Stel je voor, ik zoek een staat*, een bijzonder locatieproject naar de beslotenheid van een zaal. Dat levert zeker interessant materiaal op en het is bijzonder intrigerend met hoeveel *Sturm und Drang* deze mensen het politieke failliet van onze maatschappij aan de kaak stellen. Toch waren wij niet helemaal overtuigd van de vertaalslag die iets te veel het midden hield tussen voorstelling, verslag, publieksvriendelijkheid en noodzakelijkheid – al maakt het resultaat ons ook zeer benieuwd naar hun zeechroniqueurschap tijdens de volgende editie van Theater aan Zee.

Mor Shani bracht twee veelbesproken dansvoorstellingen. Zowel *Flatland* als *Wholehearted* waren beklijvend en nietsontziend in hun consequente taal en wisten beeld, beweging, tekst en muziek op uitzonderlijk veelzeggende manier met elkaar te combineren. Na drie jaar heeft Shani al een heel duidelijke stem verworven die volgens ons zeker in een internationaal circuit zijn weg zal vinden.

Van *Ballerina* lijken de verschillende juryleden verschillende uitvoeringen te hebben gezien. **Anne-Charlotte Bisoux** was voor sommigen onder ons een geschift

eigenzinnige verschijning op rolschaatsen, verschanst in haar eigen universum, opgetrokken uit verhalenreeksen, geboren uit een grenzeloze fantasie. Jammer dat ze dit niveau niet vanaf de eerste speelbeurten wist te vinden.

Stefan Jakiela bracht met *Blank* en de daaraan gekoppelde, door de jury gesmaakte videoinstallaties *Truth Covered & Distance* een werk dat getuigt van een sublieme beeldende kracht. De filmische sfeerschepping, de bevreemdende fascinatie die daaronder schuilgaat, de ijzeren consequentie van deze verbeelde wereld wisten ons absoluut te overtuigen. In de tijdsbeleving van een voorstelling pakte dit helaas iets minder sterk uit. Niettegenstaande zijn we absoluut benieuwd naar zijn volgende werken.

De **Nietjesfabriek** maakte met *Vergiet* een geweldige jeugdvoorstelling over dementie. Een supermooie tekst, een meer dan beklijvende hoofdrol en consequente, professionele regie. De jury is heel erg blij dat er een 'new kid in town' is die een volwaardige extra dimensie aan het jeugdtheater in België en daarbuiten kan geven en misschien zelfs al is. Jammer vonden wij het toch behoorlijke niveauverschil tussen de verschillende acteurs.

Fernweh bracht met *De Voorbijgangers* een in aanzet intrigerende voorstelling op een opvallende locatie. De keuze voor hun eigenwijze beeldtaal wordt erg geapprecieerd, maar we liepen er ook in verloren: hoe zijn deze personages hier terechtgekomen, maar vooral: waar gaan ze naartoe? En de voorstelling als geheel? Een duidelijkere regie en dramaturgie had allicht een zet in de goede richting kunnen geven.

Uit *de grond* kwam daar plots **Jonas Vermeulen** te voorschijn. En wat een geschenk. Een mooie, fysieke en talig indrukwekkende monoloog die een verdomd goede performer belooft. Jammer dat de gemaakte keuzes niet altijd even consequent volgehouden werden. Ook vragen we ons af of de locatie – hoewel die oppervlakkig gezien natuurlijk meer dan geschikt was – tegelijk niet al te veel een illustratie was van de tekst zelf.

Geert Belpaeme speelt in *De Vrijetijds mens – Studie #1* van **L'Hommmmm** iemand die we

allemaal goed kennen: de man die het te druk heeft en zichzelf onophoudelijk voorbij loopt. Het resulteert in een knappe en uiterst fysieke monoloog op een ronduit prachtige locatie. Maar ook een voorstelling die moeilijk kiest: een aaneenschakeling van te losse scènes in verschillende stijlen. Kiezen is verliezen maar dat had hier misschien geen kwaad gekund.

Joke Emmers belichaamt in het hilarische *Damiët* een ronduit verslavende symbiose: die van de vrouw die tegelijk tijger en vogeltje is. Ontroerend, komisch, trefzeker en kwetsbaar tegelijk. Misschien teveel tegelijk en ook hier nog te weinig duidelijke keuzes gemaakt. Maar desalniettemin nu al een performer van de bovenste plank, met een ongelofelijk talent voor het hier en nu, eentje die we erg graag nog terug zien komen.

Robbert&Frank/Frank&Robbert

ondernamen een *Journey into Space* die getuigde van lef maar ook van kunde. Met name de grote kwaliteit in het multimediegebruik en de manier waarop ze die wisten te combineren met hun doorgedreven jongensachtige fantasie wist te overtuigen. De jury was erg geboeid door het bizarre universum van beide heren. Op het niveau van spel en dramaturgie is er daarentegen best nog wat werk aan de winkel.

Tuur Marinus maakte bij het collectief **Busy Rocks** de voorstelling *Still Animals*, waarin fascinerende levende standbeelden ons meenamen op een tocht van levend creatuur tot mens. Los van het feit dat de beelden apart ons raakten en charmeerden, misten we zowel in dramaturgie als in uitvoering de nodige spanningsboog en precisie.

Aurelie di Marino en **Nona Buhrs** zouden spuwen en dat hebben ze met verve gedaan. In *Zelfbeschuldiging* – een per definitie ondankbare tekst van Peter Handke hebben zij een voorstelling neergezet waar het inventieve spelplezier vanaf spatte. Een zeer mooie bewerking, met heel veel oog voor het hier-en-nu van de voorstelling, de locatie en het publiek. Als voorstelling misschien nog net iets te weinig, maar wel een ongelooflijk goed uitgevoerde spel oefening van twee erg beloftevolle jonge vrouwen.